Dillums

Setmanari digital de les comarques de Tarragona. Periodisme de proximitat.

dillums.cat

Hemeroteca | La nostra Festa Major (1935)

By **Isidor Guerrero Domènech** • 21/09/2026 • Updated 02/10/2026 • 7 min read

Isidor Guerrero Domènech

Article publicat per Isidor Guerrero Domènech al diari *Catalònia* el 22 de setembre de 1935.

Les Festes de Santa Tecla, d’ara fa quaranta anys.

Una conversa evocadora de les magnífiques festes d’antany, amb l’emocionant narració dels balls, festes religioses, castells i altres esplais que omplien de joia l’esperit dels bons tarragonins.

Festa Major! Amb el setembre rialler ha arribat la diada de Santa Tecla. Anys i anys fa que es celebra, i els bons tarragonins senten goig en evocar les diades curulles de joia i d’il·lusió. Mentre la Capona ressona omplint d’emoció el cor dels tarragonins, creiem interessant pels lectors recordar el que es feia a la nostra ciutat quaranta anys enrera, en ocasió de la nostra Festa Major i a honor a Santa Tecla hem cercat un dels més ferms tarragonins amants de les nostres coses, perquè ens ho expliqués, per a poder-ne donar una relació detallada als nostres lectors.

Hem trobat el bon senyor disposat a tot i el qual, amb gran amabilitat, s’ha sotmès a les nostres preguntes, satisfet de recordar aquells temps de la seva joventut.

—Quines eren les festes més interessants que es feien anys enrera?

—Una de les coses que més anomenada tenia entre les altres, era el primer número del programa , o sigui les vespres que tenien a lloc a la vigília a la nostra Seu Primada. Avui segueixen fent-se, però no amb tanta solemnitat, i la gent d’ara no hi dóna tanta importància.

Aleshores les vespres, com ja dic, es feien amb una solemnitat inigualada i àdhuc oficiava el senyor Arquebisbe. Aquesta festa tenia la virtut de fer que tots esl tarragonins que vivien fora de Tarragona s’apleguessin a la ciutat la vigília de Santa Tecla, per no deixar-se perdre aquesta solemnitat a la qual acudien sense distinció de matisos.

—Sortien també aleshores els balls populars?

—Sí, i en més gran nombre que ara, que al capdavall en surt un que altre escadusser. Aleshores s’organitzaven el de bastonets, cercolets, pastorets, «Dames i Vells», el dels diables i «Sebastiana del Castillo».

El de «Dames i Vells» anava capitanejat per un pescador, al qual tothom coneixia per la *Clepsa*, que era l'ànima d'aquest ball. Ell sempre en els seus parlaments hi afegia *dicharachos* de collita pròpia, que per la seva gràcia i serietat amb què els deia, causaven grans rialles entre el públic.

Era dels més graciosos, però el de la «Sebastiana del Castillo», que era dirigit per un cambrer del cafè del *Josepet*, avui de la Unió, anomenat Guinovart, el qual pel seu tipus gairebé afeminat tenia al seu càrrec el paper de «Sebastiana». Una de les seves coses característiques era que, malgrat representar un paper de dona, cosa que feia a les mil meravelles, no desamparava mai un gros cigar puro, penjim penjam, dels llavis i un brotet d'aufàbrega a l'orella.

—I del ball de «Diables», què?

—Aquest era un ball que molts anys organitzaa la societat «La Artesana», format per una vintena dels seus socis, els quals sortien al capvespre acompanyats d'un gros timbal que sempre els presidia, disparant «carretilles» i coets, fruint fent espantar a la gent i dispersant els carrers per on passaven.

Els seus organitzadors eren els socis de l'entitat, molt popular aleshores, i que eren coneguts pels cognoms de Raurell, Fortis (a) *El Becu*, Tàpies, (Eduard) Llorach, Martínez i Munté (a) *Cristets*.

—Alguna vegada he sentit dir que una de les coses més interessants eren les colles de «Xiquets de Valls».

—Efectivament; admirador entusiasta d'aquells homes, és de les coses que en guardo més bell record.

Llavors no hi havia, com ara, cap colla de castellers a la nostra ciutat i, per tant, l'Ajuntament es veia obligat a anar a cercar les colles de Valls, perquè n'hi havia dues: la Nova i la Vella. Aquestes arribaven a la vigília i, en grup, es dirigien a Casa la Vila, on eren rebudes per les autoritats, i davant d'elles aixecaven les més atrevides torres.

Cal remarcar, però, que sempre comptaven amb l'ajuda de forçuts tarragonins, com eren el Pau del Blau, els germans Torrich, Esperidión, Pardises i altres. Amb la seva ajuda, les colles de Valls arrribaren a fer el tres de nou i l'espadat de set.

—…?

—Una de les coses que més cridaven l'atenció a la gent i, especialment, als forasters, era la sortida de Missa Major de la Catedral, en la qual l'Ajuntament en corporació, acompanyat dels gegants, nans, gralles, colles de xiquets de Valls, i les colles que integraven els balls esmentats, es dirigia a Casa la Vila pels carrers principals. A l'arribada, tal com es fa encara actualment, però no amb tant d'entusiasme, els castellers aixecaven els seus castells, mentre els balls feien una exhibició sota el balcó principal de la Casa de la Ciutat.

—Per descomptat, que llavors també devia fer-se la processó?

—Que jo recordi, s'ha fet sempre. Abans, però, tenia l'alicient de què anava precedida per tots els balls, i a més, durant tot el curs de la processó, ara una, ara l'altra, les colles de castellers anaven davant amb el pilar de quatre, i a vegades de cinc, aixecat.

—Totes les festes es feien com ara, a la Rambla?

—No; el dia de la Mercè es feien a la que avui és plaça del President Macià, i que llavors era anomenada plaça del Port. Al matí, en aquella plaça es reunien tots els balls i colles de castellers per tal d'oferir a aquells veïns el seu treball.

—De castell de focs, també se'n cremaven?

—Sí, en aquell temps se'n feien dos: un a la Rambla, el mateix dia de Santa Tecla, i l'altre el dia de la Mercè, a la plaça del Port. El primer anava a càrrec del pirotècnic senyor Escalas, i el segon a càrrec del senyor Espinós, familiar dels que encara avui són pirotècnics a la veïna ciutat de Reus.

—No recorda cap gesta interessant dels castellers de Valls?

—Sí, home; i, precisament, la que era més popular de totes. El pujar i baixar les escales de la Catedral a les dotze del migdia del dia de la Mercè. Després de fer el castell durant tot el matí a la plaça del Port, es dirigien les colles al Pla de la Seu i allí es disputaven en noble lluita la supremacia. La lluita era aferrissada i hi havia vegades que arribaven fins els quatre cantons amb el pilar de cinc aixecat i altres fins a la botiga que avui s'anomena «La Margarita», i que llavors erra coneguda per Casa Barnils.

Pau del Blau i l'Esperidión, castellers ferms com un roure, eren els més ferms puntals d'aquestes admirables gestes, les quals eren premiades amb entusiasme per la gran gernació que s'aplegava per admirar-los.

—Aleshores hi havia balls d'envelat?

—Que jo recordi, aleshores ni se'n parlava a la nostra ciutat. Hi havia, això sí, balls que podien anomenar-se de festa major a l'Ateneu i a «La Artesana», les dues societats més importants que hi havia en aquell temps.

Eren festes d'un caire familiar inigualables, i de les quals tots els que les vam viure guardem un record inesborrable. Qui pogués tornar en aquells temps! Vostès, més moderns, no poden copsar el que aquelles festes representaven pels tarragonins.

Efectivament, ho comprenem; no som d'aquell temps i potser fem mal fet no voler-hi retornar. Sentint l'emocionant explicació d'aquest bon home que, amb la testa platejada, evocava aquells records, pensàvem que, efectivament, el modernisme no és cosa que afavoreixi les bones costums, sinó que al contrari les hi treu tot el seu sabor popular i ple de sana espiritualitat.

Isidor Guerrero Domènech va ser un periodista tarragoní. Durant la dècada dels anys trenta del segle passat, va col·laborar amb el diari *Catalònia*.

(Fragment d'una fotografia extreta del llibre *Tarragona i el seu temps*. Guerrero és al mig, amb corbatí).

Source: https://dillums.cat/2026/09/21/hemeroteca-la-nostra-festa-major-1935/

© Dillums · Generated on 15/11/2026